

Program školního poradenského pracoviště na zabezpečování pedagogicko-psychologického poradenství poskytovaného ve škole

*ZŠ praktická Roudnice nad Labem, příspěvková organizace,
Neklanova 1807, Roudnice nad Labem*

1. Základní charakteristika služeb

V naší škole je použita základní varianta poskytování poradenských služeb, bez nabídky činnosti školního psychologa a speciálního pedagoga. Tyto činnosti jsou zajišťovány v případě potřeby externě a tato spolupráce je v současné době naprosto vyhovující.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovnou poradkyní a metodičkou prevence, které úzce spolupracují s třídními učiteli, asistenty pedagoga, a v součinnosti s vedením školy. Tím se vytváří vnitřní systém komunikace všech, kteří se podílejí na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, na kariérovém poradenství, na péči o žáky cizince.

Naše škola velmi úzce spolupracuje se specializovanými poradenskými pracovišti ve školství, tj. pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP), speciálně pedagogickými centry (SPC), ale také se středisky výchovné péče (SVP) a dále mimo školství s řadou pracovišť, která se orientují na poskytování služeb krizové intervence, sociálních služeb, služeb z oblasti prevence rizikového chování i služeb zdravotnických zařízení. Vytváří se tak prostor pro operativní poskytování kvalitnějších školních poradenských služeb.

Poradenské služby jsou poskytovány žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům.

Jsou zaměřeny na:

a) Poradenskou činnost

- prevenci školní neúspěšnosti
- primární prevenci rizikového chování
- poradenskou podporu při volbě povolání
- odbornou podporu při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- péči o žáky s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování
- metodickou podporu učitelům

b) Metodické a informační činnosti

- zprostředkování nových metod diagnostiky a intervence
- metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.

- předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy
- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržených a realizovaných opatření

c) Specializovanou metodologickou činnost v oblasti pedagogiky a psychologie

- odborná pomoc žákům při vyhledávání vhodných stylů učení,
- odborná intervence u žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a poruchami chování
- řešení problémových situací
- odhalování šikany, projevů diskriminace, nepřátelství nebo násilí a jiných negativních jevů ve škole

d) Činnost v oblasti prevence rizikových jevů

- Hlavním úkolem prevence rizikových jevů je snaha o vytváření takové psychické a sociální atmosféry ve škole, která minimalizuje možnost stresů a umožňuje včasné rozpoznání nedostatků v chování žáků, šikany, sociální nezralosti, nedostatečného vlivu rodiny a formování odmítavého postoje žáků k drogám a jiným návykovým látkám. Úkolem prevence je v případě potřeby zabezpečit žákovi pomoc. Viz Preventivní program školy

2. Pracovníci školního poradenského pracoviště

Ředitelka školy: Mgr. Radka Hubálková

Zástupkyně školy: Mgr. Eva Pavlišová

Školní metodička prevence: Mgr. Lenka Plívová

Výchovná poradkyně: Mgr. Eva Pavlišová

Třídní učitelé

Školní metodička prevence se věnuje tvorbě, kontrole a realizaci Preventivního programu škola, pracuje především v oblasti prevence rizikového chování žáků.

- V rámci preventivní činnosti na škole se podílí koordinaci a participaci na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, šikany, kriminálního chování, sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
- V daných vyučovacích hodinách (VkZ, OV) realizuje zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu. Prevence souvisí s otázkou kulturní a etnické odlišnosti.

- Věnuje se metodickému vedení činností pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- Spolupracuje s třídními učiteli, výchovnou poradkyní a zákonnými zástupci při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků, tříd a sleduje úroveň těchto faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Společně s poradenským týmem školy se podílí na individuální a skupinové práci s žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně–vztahovými problémy, s rizikovým chováním, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání. V rámci informační činnosti zajišťuje a předává nabídkové programy a projekty k problematice rizikového chování pedagogickým pracovníkům školy.
- V součinnosti s ředitelkou školy koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Podílí se na průběžné aktualizaci databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, orgánů sociálně–právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence, a dalších institucí a odborníků.
- Vede dokumentaci a administrativu související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. V rámci poradenské činnosti se zaměřuje na vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování. Poskytuje poradenskou službu těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.

Výchovná poradkyně se věnuje problematice speciální péče v rámci školy, podílí se na sledování žáků s výchovnými a výukovými obtížemi v rámci jednotlivých oborů vzdělání a přípravou žáků na výkon svého budoucího povolání.

- Podílí se na agendě spojené s přijímacím řízením žáků na školu, spolupracuje a předává informace žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Poskytuje individuální poradenství ve spolupráci s třídními učiteli, žákům a zákonným zástupcům žáků v další vzdělávací a profesní cestě (kariérové poradenství).
- Spolupracuje s metodičkou prevence a podílí se na úkolech spojených s prevencí školní neúspěšnosti, žákům s vysokou absencí, dlouhodobými zdravotními problémy, nízkou sebedůvěrou, nedostatečnou motivací a negativními postoji ke škole a vzdělávání.
- Podílí se na poskytování podpůrných vzdělávacích opatření žákům, jejich sledováním, naplňováním a vyhodnocováním. Spolupracuje s třídními učiteli na vypracovávání pedagogických diagnostik, IVP, zpráv pro různé spolupracující orgány (OSPOD, PČR, NRP).
- Úzce spolupracuje s PPP a SPC.
- V rámci informační činnosti sleduje změny v právních předpisech týkajících se problematiky výchovného poradenství a seznamuje s nimi pedagogické zaměstnance.

3. Strategie předcházení školní neúspěšnosti

- Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou a dlouhodobou práci se žákem, ale také s rodinou žáka. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i v jejich rodinném prostředí. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.
- Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv: osobnost žáka – snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka; nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem)

Řešení školní neúspěšnosti

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

- **Speciální vzdělávací potřeby, poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění:** kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, vzdělávání žáka s ohledem na jeho možnosti a schopnosti, v případě potřeby vytváření IVP, úzká spolupráce s rodinou žáka
- **odchylka v celkové úrovni inteligence:** ve škole jsou vzdělávání žáci s PO 3-5. I zde se vyskytují odchylky od jednotlivých úrovní. Jsou voleny vhodné metody práce, motivace, zažití úspěchu, možnost opravit si hodnocení, úprava hodnocení (vždy jsou seznámeni ZZ), respektování zralosti každého žáka
- **žáci, jejichž neúspěšnost souvisí spíše s jinými faktory – sociálně znevýhodnění:** motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole, práce s klimatem třídy
- **žáci s vysokou absencí** jsou také často ohroženi školní neúspěšností. Je zde důležité včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky – plán učiva a termíny doplnění hodnocení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory dítěte.

Postup při řešení školní neúspěšnosti – podpůrný program:

- Hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáka.
- Po prvním čtvrtletí třídní učitelé na třídních schůzkách informují zákonné zástupce o prospěchu žáků. Jedná-li se o rizikový případ neúspěšnosti, výrazné zhoršení prospěchu a podobně, domluví jednání s rodiči a žáky, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (hodnocení ne-dostatečně nebo dostatečně, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový). Přítomni budou: TU, rodič, žák, učitelé daných předmětů, kde žák neprospívá, případně výchovný poradce. Zde se domluví možnosti a opatření vedoucí k nápravě. Také se domluví termín případné další schůzky, při které se vyhodnotí

úspěšnost zvoleného postupu – za vyvolání jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá třídní učitel. Postup je stejný i v dalších čtvrtletích školního roku.

- Podle zájmu je možné využít individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem (případně rodičů, žáka a VP) – diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, vedení prvního kroku v domácí přípravě).

Formy a metody práce využívané učitelem:

Pro úspěšnost Podpůrného programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

o **podpůrný učební plán**, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním).

o **zadávání pravidelných úkolů** vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu – dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,

o **možnost plnit zadané úkoly v rámci volných hodin ve škole** – možnost doučování

o **užívání podpůrných aktivit** – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu, využívání pomůcek při práci (přehledy, kalkulačka, tabulky)

o **individuální práce se žákem** v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny

Během celého vzdělávacího procesu jsou respektovány možnosti žáků, je přístupováno individuálně a jsou dodržovány speciálně-pedagogické metody práce.

4. Podmínky pro poskytování poradenských služeb ve škole

Škola zajišťuje podmínky tak, aby vyhovovaly nařízení o ochraně osobních údajů. Součástí Programu poradenských služeb ve škole je Preventivní program školy

5. Časová dostupnost služeb

S každým pracovníkem školy si lze individuálně dohodnout termín konzultační hodiny.

Výchovná poradkyně a školní metodička prevence je k dispozici zákonným zástupcům po telefonické nebo e-mailové domluvě v budově školy. Žáci školy mohou služeb výchovné poradkyně a školní metodičky prevence využít kdykoliv po předchozí osobní domluvě.

6. Závěrečná ustanovení

Tento Program poradenských služeb ve škole je závazný pro všechny zaměstnance školy.

V Roudnici nad Labem, 4. 9. 2023